

Zbirka medijskih objav

INŽENIRSKA ZBORNICA SLOVENIJE,
za obdobje 30. 3. 2019

Število objav: 7

Internet: 5

Tisk: 2

Spremljane teme:

Inženirska dejavnost, ...: 1

Inženirska zbornica ...: 1

Barbara Škraba Flis: 0

Gradbeni zakon: 1

Zakon o ... načrtovanju: 0

Zakon o ... arhitektih: 0

Gradbena parcela: 0

Evidenca stavbnih zemljišč: 0

Svetovni gradbeni forum 2019: 1

Gradbeništvo, graditev: 6

Internet	Naslov	Tedenski pregled - Slovenija od 22. do 28. 3.		
Zaporedna št. 1	Medij; Doseg	Sta.si; 520.000, Slovenija		
	Rubrika, Datum	Pregled dogodkov; 29. 3. 2019		
Stran v zbirki: 6	Avtor	STA		
	Teme	Gradbeni zakon		
Povzetek	...ter posodobitev zakona o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju. Zajc pa je v predstavitvi med prvimi ključnimi koraki izpostavil osvežitev gradbene zakonodaje . Obljubil je, da že prihodnji teden v DZ prišel s predlogom sprememb. LJUBLJANA - Predsednica uprave Slovenskega državnega holdinga Lidija Glavina zapuša...			

Internet	Naslov	Naselja hiš: nekoč dolgočasna, danes celo pametna		
Zaporedna št. 2	Medij; Doseg	Vecer.com; 234.742, Slovenija		
	Rubrika, Datum	Novice; 29. 3. 2019		
Stran v zbirki: 15	Avtor	Sanja Verovnik		
	Teme	Gradbeništvo, graditev		
Povzetek	...cveti tudi gradnja naselij s hišami. Po podatkih Statističnega urada RS se je pri nas povečal obseg gradnje stanovanjskih hiš. Kot pove Melita Petelin iz Gradbeništva Petelin in Inter nepremičnin, je danes večina novozgrajenih stanovanjskih hiš nizkoenergijskih. "Nizkoenergijske hiše se med seboj razlikujejo glede...			

Tisk	Naslov	Višja produktivnost: med sanjami in realnostjo		
Zaporedna št. 3	Medij; Doseg	Delo - Sobotna priloga; 70.000, Slovenija	Stran: 12	Površina: 1.488 cm ²
	Rubrika, Datum	Sobotna priloga; 30. 3. 2019		
Stran v zbirki: 20	Avtor	Karel Lipnik, Nejc Gole		
	Teme	Gradbeništvo, graditev		
Povzetek	...bi dodano vrednost dvignilo gradbeno podjetje? Nizko dodano vrednost na zaposlenega ima tudi gradbeništvo , in sicer zgolj 29.000 evrov. »To je tudi razumljivo, saj gradbeništvo ni regulirano in s sorazmerno nizkimi ovirami za vstop. V gradbeništvu je izjemno malo avtomatizacije ali skoraj nič ter drugih digitalnih pristopov in načinov dela,...			

Internet	Naslov	Naselja hiš: nekoč dolgočasna, danes celo pametna		
Zaporedna št. 4	Medij; Doseg	Vestnik.si; , Slovenija		
	Rubrika, Datum	ostalo; 29. 3. 2019		
Stran v zbirki: 24	Avtor	Sanja Verovnik		
	Teme	Gradbeništvo, graditev		
Povzetek	...cveti tudi gradnja naselij s hišami. Po podatkih Statističnega urada RS se je pri nas povečal obseg gradnje stanovanjskih hiš. Kot pove Melita Petelin iz Gradbeništva Petelin in Inter nepremičnin, je danes večina novozgrajenih stanovanjskih hiš nizkoenergijskih. "Nizkoenergijske hiše se med seboj razlikujejo glede na...			

Tisk	Naslov	Danimir Mazi, osemdesetletnik z bogatimi izkušnjami		
Zaporedna št. 5	Medij; Doseg	Notranjsko Primorske novice; , Slovenija	Stran: 9	Površina: 494 cm ²
	Rubrika, Datum	Ostalo; 29. 3. 2019		
Stran v zbirki: 26	Avtor	Jelka Lekše		
	Teme	Gradbeništvo, graditev		
Povzetek	...čas za rekreacijo, dobrotelost in podpora kulturi Rakovčan Danimir Mazi - le kdo ga ne pozna. Sinonim uspešnega direktorja iz zlatih časov notranjskega gradbeništva , človek s prirojenim smislom za vodenje, delo z ljudmi in podjetniškim čutom. Gradil je podjetje in podjetje je izoblikovalo njega. Dvajsetleten se je...			

Internet	Naslov	Njeni kovčki so vedno pripravljani		
Zaporedna št. 6	Medij; Doseg	Aktualno24.si; , Slovenija		
	Rubrika, Datum	ostalo; 29. 3. 2019		
Stran v zbirki: 34	Avtor	Milka Bizovičar		
	Teme	Gradbeništvo, graditev		
Povzetek	...Maja Golubovič je 35-letna inženirka gradbeništva , ena od desetih finalistk lanskega natečaja za inženirko leta. V Pomgradu je odgovorna vodja del, trenutno na gradbišču blizu Stockholma, kjer vodi izgradnjo...			

Internet	Naslov	Svetovni gradbeni forum 2019		
Zaporedna št. 7	Medij; Doseg	Gradbenik.net; , Slovenija		
	Rubrika, Datum	ostalo; 27. 3. 2019		
Stran v zbirki: 37	Avtor	Unknown		
	Teme	Inženirska dejavnost, inženirji , Inženirska zbornica Slovenije , Svetovni gradbeni forum 2019 , Gradbeništvo, graditev		
Povzetek	...Dva tedna pred začetkom Svetovnega gradbenega foruma , ki bo v organizaciji Inženirske zbornice Slovenije , Fakultete za gradbeništvo in geodezijo Univerze v Ljubljani in Svetovne zveze inženirskih organizacij od 8. do 11. aprila potekal v Cankarjevem domu v Ljubljani,...			

Tedenski pregled - Slovenija od 22. do 28. 3.

Dobili smo nova ministra za zdravje in okolje, ki ju čakajo zahtevni izzivi. S čela **SDH** se je poslovila Lidia Glavina, iz **DUTB** pa odhaja izvršni direktor Andrej Prebil. Stekla so pripravljala dela za drugi tir.

PETEK, 22. marca

BRUSELJ - Na vrhu **EU** so voditelji držav članic, tudi Slovenije, dosegli dogovor o krajši preložitvi brexita, in sicer najmanj do 12. 4. Premier Marjan Šarec je dejal, da je sedemindvajseterica storila, kar je lahko, pokazala enotnost in to, da jemlje odnos z Britanijo zelo odgovorno. Ni pa prepričan, da je na drugi strani tudi tako, zlasti v britanskem parlamentu.

KOPER - Stekla so pripravljala dela za drugi tir železniške proge Divača-Koper. Kolektor **CPG** in Euroasfalt sta začela graditi ceste za dostop do trase drugega tira. Gradnja vseh dostopnih cest v skupni dolžini prek 20 kilometrov se bo predvidoma končala v prvi polovici 2020. Ministrica za infrastrukturo Alenka Bratušek je 27. 3. ob ogledu gradnje dostopnih cest izrazila pričakovanje, da bo leta 2025 vlak lahko pripeljal iz Divače do Kopra drugače, kot se je po enotirni progi zapeljala tokrat.

BRUSELJ - Kitajska je za **EU** hkrati partnerica in tekmica, dialog je treba vedno voditi, a vsak mora najprej gledati na interes svoje države, je po vrhu **EU**, kjer so se osredotočili tudi na odnose s Kitajsko, poudaril premier Marjan Šarec. Odločno je zavrnil kritike na račun pobude 16+1, v kateri sodeluje tudi Slovenija. Sodelovanje Kitajcev v Trstu pa po njegovih besedah pomeni, da je treba čim prej začeti graditi drugi tir železniške proge Divača-Koper.

LJUBLJANA - Predsednik **SDS** Janez Janša je rebalans proračuna označil za protiušten in napovedal, da bodo zahtevali njegovo ustavno presojo. Podobno menijo v NSi, od koder so 27. 3. sporočili, da pripravljajo predlog zahteve za ustavno presojo, ki ga bodo ponudili v podpis ostalim poslanskim skupinam. Predlog za ustavno presojo, ki so ga pripravili v **SDS**, pa se poslancem NSi pravno ne zdi dovolj dobro utemeljen in zanj ne bodo prispevali podpisov. Premier Marjan Šarec in finančni minister Andrej Bertoncelj medtem zagotavljata, da so javne finance pod nadzorom.

LJUBLJANA - Po prvem krogu usklajevanj parlamentarnih strank o volilni zakonodaji pri predsedniku republike Borutu Pahorju so se dogovorili za pripravo dveh delovnih osnutkov zakonskih sprememb. O njih bodo razpravljali v drugem krogu usklajevanj konec aprila. Kot je razbrati, bodo iskali možnosti bodisi za dvotretjinsko podporo spremembi krovnega volilnega zakona, ki bi uzakonila proporcionalni volilni sistem z uvedbo relativnega preferenčnega glasu, bodisi za zgolj spremembo volilnih okrajev, ki za sprejetje potrebuje le navadno večino.

LJUBLJANA - Ustavno sodišče je v letu 2018 rešilo za četrtno več zadev kot leto prej, a se število nerešenih še naprej povečuje in je samo lani zraslo za 29,5 odstotka. Po besedah predsednika ustavnega sodišča Rajka Kneza skušajo na sodišču delati čim hitreje, a je težava tudi v pripadu novih zadev. Ta se je lani povečal za skoraj 15 odstotkov.

LJUBLJANA - Izvršni odbor **DeSUS** je evropskega poslanca Igorja Šoltesa soglasno potrdil za nosilca kandidatne liste **DeSUS** za evropske volitve. Celotno listo, ki jo bodo skupaj oblikovali, bodo predstavili v prihodnjih dneh.

LJUBLJANA - Okoli 200 protestnikov iz Prekmurja in Prlekije je pred poslopjem **DZ** politiko pozvalo, naj nemudoma sprejme odredbo o odvzemu koncesije Dravskim elektrarnam Maribor za gradnjo hidroelektrarn na Muri. Predstavniki okoljskega ministrstva jim je povedal, da so gradiva že medresorskem usklajevanju.

LJUBLJANA - Ob svetovnem dnevu voda, 22. marca, je bil poudarek na zagotovitvi dostopa do čiste pitne vode in sanitarij za vse. V Sloveniji so pozivali k boljši zaščiti vodnih virov in preverjanju kakovosti pitne vode. Varuh človekovih pravic je opozoril, da vpis pravice do pitne vode v ustavo ni dovolj, pač pa je nujno takojšnje sprejetje vseh podzakonskih aktov, za kar se je rok iztekel maja lani.

SOBOTA, 23. marca

LJUBLJANA - Okoli 180 ljudi se je s protestom na Prešernovem trgu pridružilo protestom somišljenikov po evropskih mestih, ki so opozorili Evropski parlament na neustreznost predloga direktive o avtorskih pravicah na digitalnem trgu. Po njihovem mnenju namreč direktiva ni dobra in v več točkah nejasna, ob njenem sprejetju pa bodo na najslabšem mali uporabniki. Evropski parlament je 26. 3. direktivo sprejel, države članice pa jo morajo zdaj prenesti v lastno zakonodajo, da bo začela veljati. Večina slovenskih evropskih poslancev je glasovala proti direktivi; podprli pa so jo Lojze Peterle (**EPP/NSi**), Franc Bogovič (**EPP/SLS**) in Ivo Vajgl (**Aide/DeSUS**). Sprejetje direktive so pozdravili slovenski ustvarjalci, ki bodo posledaj lahko zahtevali ustrezno poplačilo za uporabo svojih del.

PLANICA - Slovenski skakalci Anže Semenič, Peter in Domen Prevc ter Timi Zajc so na finalu sezone v Planici osvojili tretje mesto na ekipni preizkušnji v poletih za svetovni pokal. Zmagala je Poljska pred Nemčijo. Dan kasneje je na posamični tekmi veselje množice domačih navijačev dopolnil Domen Prevc z drugim mestom za Japonce Ryojajem Kobayashijem. Z zadnjim poletom je uspešno kariero sklenil Robert Kranjec. Na petkovi tekmi je slavil Nemeček Markus Eisenbichler.

NEDELJA, 24. marca

LJUBLJANA - Hrvaški policijski čoln je vplul 2,5 kilometra globoko v slovensko morje in 1,3 kilometra čez sredinsko črto v Piranskem zalivu. Namenjen je bil proti slovenskemu ribiškemu plovilu, a se je ob prihodu slovenskega policijskega čolna vrnil v hrvaške vode. Nekaj minut kasneje je znova vplul v slovenske vode in se šele po opozorilu posadke slovenskega policijskega čolna znova vrnil. Zunanji minister Miro Cerar je dogodek označil za posebno intenzivno provokacijo in napovedal diplomatsko noto. Po podatkih slovenske policije so letos v Piranskem zalivu zabeležili že 295 spornih dogodkov ali povprečno 3,6 na dan. Lani so jih povprečno zabeležili 4,5 na dan.

LJUBLJANA - Vpliv brexita na Slovenijo bi bil neposredno majhen, večji in težje merljiv pa bi bil posredni učinek prek držav, s katerimi Slovenija opravi največ mednarodne menjave. Dolgoročni učinek brexita brez dogovora na dodano vrednost Slovenije različne študije ocenjujejo na med minus 0,2 do minus enega odstotka **BDP**, je ugotovil Umar.

PONEDELJEK, 25. marca

LJUBLJANA - Premier Marjan Šarec in ministri so ob začetku redne seje **DZ** odgovarjali na vprašanja poslank in poslancev. Šarec je glede sprememb pokojninske zakonodaje dejal, da niso pokojninska reforma, ampak naslavljajo le najbolj pereče izzive. Korenito pokojninsko reformo bo treba šele pripraviti, kar pa bo precej obsežnejše od načrtovanih trenutnih sprememb, je napovedal. Notranji minister Boštjan Poklukar pa je poslancem zagotovil, da policija v zvezi z ilegalnimi migracijami obvladuje razmere na meji s Hrvaško in varuje schengensko mejo. Ilegalnih prehodov meje je letos več tudi zaradi zelene in bolj tople zime, je dejal. Še naprej opažajo zlorabe azilnega sistema.

LJUBLJANA - Nadzorni svet Holdinga Slovenske elektrarne (**HSE**) je za novega generalnega direktorja družbe s štiriletnim mandatom imenoval dosedanjega finančnega direktorja v **HSE** Stojana Nikolića. Za poslovnega direktorja so nadzorniki imenovali Viktorja Vračarja, ki je do zdaj vodil družbo ThyssenKrupp.

VELENJE - Skupina Gorenje, ki je lani za novega lastnika dobila kitajsko korporacijo Hisense, je lani ustvarila 1,184 milijarde evrov prihodkov od prodaje, kar je 1,7 odstotka manj kot predlani. Skupina je po predlanskem dobičku lani ustvarila 37,3 milijona evrov čiste izgube. Upoštevajoč še vpliv enkratnih in izrednih dogodkov bi bila čista izguba še nekoliko višja, in bi sicer znašala 111,2 milijona evrov. Kot so pojasnili v Gorenju, je v drugem polletju na poslovanje zelo neugodno vplivala negotovost partnerjev glede razpleta strateškega procesa, zato se je tudi precej poslabšalo.

LJUBLJANA - Cene nepremičnin v Sloveniji so se lani zvišale za 18,2 odstotka, število prodaj novih stanovanjskih nepremičnin pa je bilo že drugo leto zapored zelo nizko. Lani so k dvigu cen stanovanjskih nepremičnin največ prispevale rabljene nepremičnine, ki so se podražile za 19,8 odstotka, so sporočili s statističnega urada.

LJUBLJANA - Podjetje Minis je novembra 2015 posel za postavljanje rezilne ograje na meji dobilo z lažno izjavo, da ima poravnane vse obveznosti, je presodilo prvostopenjsko sodišče. Ker je podjetje zatajilo, da ima za 3000 evrov neplačanih davkov in prispevkov, mu grozi petletna prepoved sodelovanja pri javnih naročilih.

LJUBLJANA - V sklopu 13. slovenskega bienala ilustracije je nagrado Hinka Smrekarja za življenjsko delo prejel Kostja Gatnik. Kot piše v utemeljitvi, je v ilustraciji uveljavil popolnoma nove paradigme. Nagrado Hinka Smrekarja je v okviru bienala prejel Milan Erič, plaketi Hinka Smrekarja pa sta prejela Hana Stupica in David Krančan.

TOREK, 26. marca

LJUBLJANA - **DZ** je sprejel vladni predlog novele zakona o kazenskem postopku, ki med drugim celovito ureja položaj žrtev kaznivih dejanj, dopušča pa preiskave stanovanja ob nedosegljivosti imetnika in uvaja možnost uporabe **IMSI** lovilcev. V **SDS**, **NSi** in **Levici** so v razpravi opozorili na možno ustavno spornost nekaterih določb.

BRUSELJ/LJUBLJANA - Potem ko je Evropski parlament podprl konec premikanja ure v **EU**, ki naj bi ga ukinili leta 2021, so ministrstvu za infrastrukturo pojasnili, da je v Sloveniji standardni čas centralno evropski čas, ki ustreza zimskemu času. V primeru ukinitve sezonskega premikanja ure na poletni čas bo v Sloveniji skozi celo leto obveljal standardni zimski čas, če bi iz posvetovanja v **EU** in s sosednjimi državami kazalo, da bi bila potrebna sprememba standardnega časa, pa bo vlada izvedla potrebna posvetovanja o podpori za tako spremembo.

LJUBLJANA - Sindikalni centrali **ZSSS** in Pergam nasprotujeta večini sprememb, ki jih pri upokojevanju, nadomestilu za brezposelnost in dohodnini predlaga vlada. Med drugim nasprotujejo predlogu glede dvojnega statusa upokojenec, ki bi še delali, ker da bi to pomenilo poseg v temelj pokojninskega sistema.

LJUBLJANA - Na posvetu pri predsedniku republike Borutu Pahorju so razpravljali o demografski politiki v Sloveniji. Strinjali so se, da je nujno pripraviti odgovor na staranje prebivalstva. Pahor je izpostavil odgovornost in dolžnost pristojnih za oblikovanje politike tudi na državni ravni.

LJUBLJANA - Premier Marjan Šarec je sprejel Matjaža in Marka Bidovca, nečaka in pranečaka ene od štirih bazoviških žrtev, ki sta mu predstavila aktivnosti svojcev žrtev fašističnega režima. Šarec je poudaril, da bo naredil vse, da bo Slovenija ohranjala jasen spomin na Bazovico kot opomin na zlo, ki ga je povzročil fašizem pred in med drugo svetovno vojno najprej primorskim Slovencem in nato celotnemu slovenskemu narodu.

LJUBLJANA - Ljubljanski kriminalisti so začeli predkazenski postopek proti predsedniku **SNS** Zmagu Jelinčiču. Iz medijskih objav, da naj bi Jelinčič od nesojenega kandidata **SNS** na evropskih volitvah Gregorja Preaca v primeru izvolitve od plače zahteval 500 evrov za stranko in 1000 evrov zase, so zaznali sum storitve uradno pregonljivega kaznivega dejanja.

SREDA, 27. marca

LJUBLJANA - DZ je imenoval Aleša Šabedra na mesto ministra za zdravje in Simona Zajca na položaj ministra za okolje in prostor. Šabeder je v predstavitvi pred matičnim odborom **DZ** poudaril, da je državljanom treba zagotoviti dostopno in kakovostno javno zdravstvo. Napovedal je sistemski pristop pri krajšanju čakalnih dob, zmanjševanje administrativnih obremenitev ter posodobitev zakona o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju. Zajc pa je v predstavitvi med prvimi ključnimi koraki izpostavil osvežitev **gradbene zakonodaje**. Obljubil je, da že prihodnji teden v **DZ** prišel s predlogom sprememb.

LJUBLJANA - Predsednica uprave Slovenskega državnega holdinga Lidija Glavina zapušča položaj. Z nadzornim svetom se je dogovorila za sporazumnem predčasnem odhodu iz uprave, začasno pa bo vodenje upravljavca državnega premoženja s 1. 4. prevzel dosednji prvi nadzornik **SDH** Igor Kržan, ki je zatrdil, da se po potekučasne funkcije ne bo prijavil na razpis. Pričakuje, da bo novi predsednik s polnim mandatom imenovan v največ dveh mesecih.

LJUBLJANA - Ukrajinski holding **MHP** oziroma njegova ciprska odvisna družba Hemiak Investments je objavil prevzemno ponudbo za odkup preostalih delnic Perutnine Ptuj. Prevzemnik, ki ima v lasti 90,69 odstotka ptujske družbe, za delnico ponuja 17,82 evra, kar je tudi najvišja cena, po kateri so v zadnjem letu kupovali delnice.

LJUBLJANA - V **UKC** Ljubljana so v letošnji sezoni gripe obravnavali že več kot 1100 bolnikov s to boleznijo, zaradi nje je v **UKC** umrlo 62 ljudi. V primerjavi s preteklimi leti so letos zabeležili več primerov gripe kot pretekla leta. Oblika gripe je bila hujša, hudo so obolevali tudi mlajši in sicer zdravi ljudje. Med 62 umrlimi jih je bilo pet brez znanih pridruženih kroničnih bolezni, najmlajši je bil star 41 let.

LJUBLJANA - Institut Jožef Stefan (**IJS**) je s slavnostno akademijo obeležil 70. obletnico delovanja. Podelili so tudi zlate znake Jožefa Stefana, ki sta ga prejela Victor Vega Mayoral ter Primož Koželj. Inštitut s skoraj 1000 zaposlenimi je vpet ne le v raziskave, v izobraževanje mladih kadrov in v sodelovanje z gospodarstvom, temveč tudi v širše družbeno dogajanje.

KRANJ - V Prešernovem gledališču Kranj se je začel 49. Teden slovenske drame. Nagradi Združenja dramskih umetnikov Slovenije za življenjsko delo sta šli v roke kostumografke Marije Vidau in igralca Vladimirja Jurca. Festival bo do 8. 4. postregel s sedmimi tekmovalnimi, štirimi spremljevalnimi in štirimi mednarodnimi predstavami.

ČETRTEK, 28. marca

LJUBLJANA - Vlada je sprejela predloga sprememb zakonov o dohodnini in pokojninskem ter invalidskem zavarovanju, s katerima se regres za letni dopust v višini do 100 odstotkov povprečne plače razbremenjuje dohodnine in prispevkov za socialno varnost. Razbremenitev bo veljala že za tekoče davčno leto.

LJUBLJANA - Vlada je določila besedilo predloga nove resolucije o strategiji nacionalne varnosti. Kot je dejal državni sekretar na obrambnem ministrstvu Klemen Grošelj, dokument odraža nove varnostne izzive. So pa po njegovih besedah po pomislekih o širjenju pooblastil Sovi v strategiji predvideli tudi strokovni nadzor nad njihovo uporabo.

NEW YORK/LJUBLJANA - Predsednik republike Borut Pahor je na sedežu **ZN** nagovoril udeležence srečanja na visoki ravni o zaščiti podnebja za sedanje in prihodnje generacije. Pozval je k takojšnjemu ukrepanju na področju podnebnih sprememb. V Sloveniji pa je Levica je napovedala izredno sejo odbora **DZ** za infrastrukturo, okolje in prostor o zahtev iniciative Mladi za podnebno pravičnost.

LJUBLJANA - Upravni odbor **DUTB** se je seznanil z odstopom izvršnega direktorja **DUTB** Andreja Prebila, ki bo delo nadaljeval v gospodarstvu. Njegove naloge bo prevzel začasni glavni izvršni direktor Matej Pirc.

LJUBLJANA - Skupina Telekom Slovenije je lani ustvarila 715,05 milijona evrov čistih prihodkov, kar je na enaki ravni kot v letu pred tem. Čisti dobiček skupine je dosegel 33,3 milijona evrov, potem ko je bil leto pred tem pri devetih milijonih. Telekom je ob tem izpostavil lansko poravnavo z družbo **T2**, ki je zmanjšala izpostavljenost do tožbenih zahtevkov.

LJUBLJANA - Računsko sodišče je izvedlo revizijo pravilnosti financiranja volilnih kampanj strank na zadnjih volitvah v **DZ**. **LMŠ, DeSUS, SDS, NSi** in **SNS** je pri pregledu pravilnosti poročanja izreklo mnenje s pridržkom, **DeSUS, SDS** in **SNS** pa tudi pri pregledu pravilnosti poslovanja. Največ denarja je za kampanjo porabila **SDS**, in sicer 441.052 evrov.

MARIBOR - Neznanci so razbili steklo na gostinskem lokalu mariborskega župana Saša Arsenoviča v središču Maribora. Pri tem naj bi bilo uporabljeno eksplozivno sredstvo. To je že tretji napad na njegovo osebno premoženje v zadnjih dneh, sam pa pravi, da se ne bo pustil ustrahovati.

ANDREJ PETELINŠEK

Sanja Verovnik

29.03.2019, 01.35

Strnjene stanovanjske soseske so bile že od nekdaj privlačne za bivanje različnih generacij, zato se ni čuditi, da ob vnovičnem nepremičninskem razcvetu cveti tudi gradnja naselij s hišami.

Po podatkih Statističnega urada RS se je pri nas povečal obseg gradnje stanovanjskih hiš. Kot pove Melita Petelin iz **Gradbeništva** Petelin in Inter nepremičnin, je danes večina novozgrajenih stanovanjskih hiš nizkoenergijskih.

"Nizkoenergijske hiše se med seboj razlikujejo glede na letno količino energije, ki jo hiša potrebuje za ogrevanje, razpon je od 15 do 60 kWh/m². Količina potrebne energije je odvisna od toplotne izoliranosti hiše, ki zajema toplotno izoliranost zunanjih zidov, strehe in gradbenih elementov, ki so v stiku s terenom, in od toplotne prevodnosti zunanjega stavbnega pohištva. Pri nizkoenergijskih hišah je danes pomembno, da so toplotno izolirane brez toplotnih mostov in imajo za vir ogrevanja toplotno črpalko, da imajo izvedeno prezračevanje z rekuperacijo, količina potrebne energije za ogrevanje pa ne presega 25 kWh/m²."

Naložba, ki se splača

Boris Sinovec iz podjetja Vivalavida je prepričan, da nakup hiše v urejeni soseski zagotavlja bivanje v predvidljivem in prijetnem okolju. "Ob zaključku gradnje soseske so cene višje kot na začetku gradnje, kar je za kupca dobrodošlo, saj se vrednost naložbe izboljša," opozarja Sinovec.

Korenite spremembe gradnje

Stanovanjska gradnja se je v zadnjih letih korenito spremenila, ugotavlja Boris Sinovec iz mariborskega podjetja Vivalavida. "Tudi klasična gradnja je veliko hitrejša, materiali so okolju prijaznejši in energetsko učinkovitejši. Materiali in tehnologije omogočajo, da imajo sodobni materiali daljšo dobo trajanja, prav tako pa jih je mogoče učinkovito reciklirati. Zaradi cen energentov je veliko pozornosti namenjene energetsko učinkoviti gradnji. Lep primer je temeljna plošča, ki temelji na ustrezno debelem sloju izolacije. Posredno se toplota akumulira v temeljni plošči in ne uhaja v tla. Pogosto je neopaženo, vendar klasičnih temeljev, kot smo jih poznali včasih, praktično ni več zaslediti," razmišlja sogovornik.

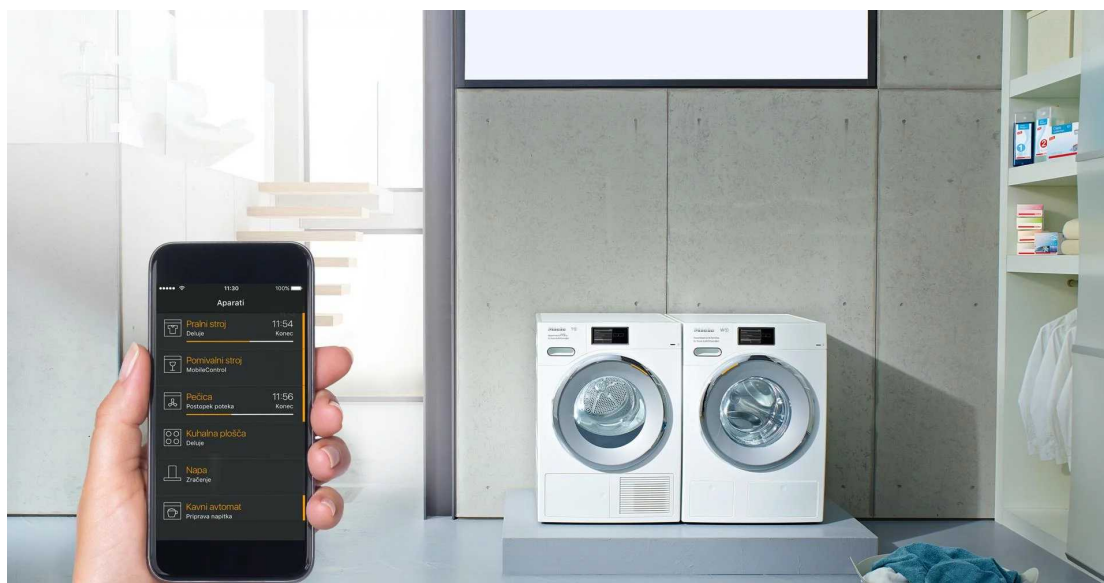

Toplotna izolacija, ustrezna okna, pozicija hiše, oken in senčenja so postali standard že pri projektiranju zgradbe. | PIXABAY

Pasivna hiša je danes standard

Čemu se danes pri projektiranju posveča največja pozornost? Sinovčev odgovor je, da so toplotna izolacija, ustrezna okna, pozicija hiše, oken in senčenja postali standard pri projektiranju. "Včasih je pasivna hiša predstavljala eksperiment, danes je standard in specifična letna potrebna

energija za ogrevanje stavbe 15-25 kWh/m² ni več nič posebnega, je pogosta zahteva sodobnega kupca hiše. Seveda je vse podprto tudi z ustreznim ogrevanjem in hlajenjem. Večinoma je v sodobne zgradbe vgrajena toplotna črpalka."

Sodobne hiše so opremljene s sodobno tehnologijo, pametne naprave na primer poskrbijo, da lahko preko telefona upravljamo gospodinjske pripomočke, ogrevanje, prezračevanje ... | MIELE

Pametni dom vpliva na udobje bivanja

Zaradi zrakotesne gradnje je naključno prezračevanje onemogočeno, za dovajanje svežega zraka skrbi prezračevalni sistem z rekuperacijo toplote in vlage, nadaljuje Boris Sinovec. "To pomeni, da izkoriščamo toploto notranjega zraka, ki ga odvajamo navzven, da z njo dogrevamo zunanji zrak, ki ga dovajamo v notranjost. Ohranjamo stalno svež zrak v prostoru in posledično bistveno izboljšano kakovost bivanja. Zagotavljamo manjšo porabo energije za ogrevanje ali ohlajanje doma." Hkrati z vsem tem pa sodobna gradnja prinaša še nekaj več - pametno tehnologijo, s katero se pod vašo streho postori marsikaj brez vaše prisotnosti oziroma ne da bi morali vse storiti sami. Sinovec meni, da je pametna inštalacija posledica novih tehnologij, ki nas obkrožajo. "Pametni dom je sistem, ki avtomatizira in skrbi za osnovne funkcije, ki vplivajo na udobje bivanja. Bistvene lastnosti pametne hiše so zagotavljanje energijske učinkovitosti, večja varnost, udobje in prijazen uporabniški vmesnik. Daljinsko upravljanje sistema s pametnim telefonom, tabličnim ali osebним računalnikom omogoča uporabniku več svobode ..."

Značilnost nove arhitekture je globalnost

Strokovnjakinja za prenovo starih stavb Živa Deu, doktorica arhitekturnih znanosti, ima na sodobno gradnjo bolj kritičen pogled. Prepričana je, da je osnovna značilnost nove arhitekture globalnost. Kot pojasni, se splošne smernice novega in sodobnega, vključno z uporabo novih materialov, ne prilagodijo prostoru gradnje. Se pravi, po njenih besedah, se ne prilagodijo obliki zemljišča, podnebnim razmeram, načinu življenja, razviti kulturi in ne upoštevajo vrednot tradicije. Novogradnje so se močno oddaljile od gradnje, ki je s stoletnim razvojem zaznamovala slovenski prostor, prav zaradi nedomišljene in prostoru neprilagojene oblike ter uporabe velikega števila novih gradiv. “Mnoga od teh gradiv so že pokazala slabo prilagodljivost okolju. Poleg tega je veliko število teh gradiv okolju neprijazno, mnoga pa so celo škodljiva zdravju. Seveda je za oceno kakovosti potreben čas, ta najboljši merilec kakovosti. Avtohtoni materiali, ki so jih stoletja uporabljali naši predniki, so svojo vzdržljivost že dokazali. Recimo, nekatere slovenske lesene konstrukcije so starejše od pol tisočletja, le pravilno morajo biti zgrajene in vzdrževane,” je prepričana sogovornica.

Dva tipa kupcev

Tako kot so danes povsem drugačne hiše in njihove značilnosti, se razlikujejo od želja iz preteklosti tudi zahteve stanovalcev oziroma kupcev hiš. Boris Sinovec sodobnega kupca opiše kot racionalnega, premišljenega in ustrezno informiranega. "Zaznavamo dva tipa kupcev. En tip so mlajše družine, ki se ukvarjajo s stanovanjskim vprašanjem. Ker so v aktivni fazi življenja, jim je lokacija pomembna. Bližina vrtca, šole in javnega prevoza - vse naštetu zaradi otrok in logistike, povezane s šolskimi obveznostmi. Tudi delovne navade pogojujejo nakup nepremičnine. Mnogim je pomemben dodaten kabinet, delo od doma je vse pogostejše. Na nakup nepremičnine pogosto gledajo kot na naložbo. Razmišljajo, da bodo po določenem času nepremičnino prodali, menjali za večjo ali se preselili zaradi narave dela. Tukaj je pomembno, da je nepremičnina likvidna, da bo tudi čez nekaj let ohranjala in povečevala vrednost. Zato mora biti zgrajena po najvišjih standardih, energetsko učinkovita in na dobri lokaciji - bližina avtoceste in druga infrastruktura."

Drugi tip kupcev so po besedah Sinovca ljudje v poznih srednjih letih, ki iščejo racionalnejšo rešitev. "Otroci so se odselili, prostora v obstoječi nepremičnini je preveč. Nepremičnino prepustijo mlajšim ali jo prodajo, zase pa poiščejo takšno, ki ustreza novemu načinu življenja. Nižji strošek bivanja je na prvem mestu, lokacija in bližina infrastrukture sta zelo pomembni."

Višja produktivnost: med sanjami in realnostjo

Tekst

Nejc Gole, Karel Lipnik

Vslovenskih gospodarskih družbah, ki imajo dodano vrednost na zaposlenega višjo od 60.000 evrov, dela približno 70.000 ljudi. Toliko ljudi zaposluje 1442 podjetij. Upoštevali smo podjetja z vsaj petimi zaposlenimi, podatki pa so za leto 2017. Lani se je dodana vrednost v gospodarstvu povečala. Vseeno pa le manjši delež vseh zaposlenih v gospodarskih družbah dela v podjetjih, ki ustvarjajo vsaj 60.000 evrov dodane vrednosti na zaposlenega. V vseh družbah je namreč zaposlenih približno pol milijona ljudi.

Zakaj 60.000 evrov?

Gospodarska zbornica Slovenije (GZS) si prizadeva, da bi slovensko gospodarstvo leta 2025 ustvarjalo 60.000 evrov dodane vrednosti na zaposlenega, povprečna bruto plača bi znašala 2000 evrov, podjetja pa bi ustvarjala za 50 milijard evrov izvoza. Leta 2017, za to leto so na voljo podatki Ajpesa, so gospodarske družbe ustvarjale 43.154 evrov dodane vrednosti na zaposlenega. Povprečna plača v Sloveniji je bila 1682 evrov, podjetja pa so izvozila za 30,9 milijarde evrov.

»Predlog socialnega sporazuma, ki ga je samodejno vložila GZS, ima določene vzpodbudne elemente, pa tudi take, ki v našo gospodarstvo niso tako prenosljivi, kot si oni predstavljajo,« predloge gospodarske zbornice komentira Marjan Trobiš, predsednik Združenja delodajalcev Slovenije in direktor Boxmark Leather. Ob tem opozarja: »V Sloveniji imamo še vedno zavirljivo rast, vendar se naročila zmanjšujejo. To pomeni, da bi cel predstavljeni koncept že prihodnje leto padel v vodo.«

Ti cilji so torej postavljeni v času, ko se svetovno in slovensko gospodarstvo umirja. Kako pa so slovenska podjetja izkoristila v zadnjih letih ugodno gospodarsko okolje, nizko zadolženost in poceni denar za večjo robustnost na ohlajanje gospodarstva, dvig dodane vrednosti, višje plače ter višji izvoz in manjšo izpostavljenost na trge Evropske unije?

Izvoz je rasel, a ima strukturne težave

Urad za makroekonomske analize in razvoj (Umar) Sloveniji za letos napoveduje še vedno zavirljivo visoko 3,4-odstotno gospodarsko rast, za prihodnje leto pa 0,3 odstotne točke nižjo. Na zmanjšanje rasti vpliva ohlajanje

evropskega in svetovnega gospodarstva, zato se bo rast izvoza umirjala. Letos in prihodnje leto naj bi znašala dobrih pet odstotkov, medtem ko je bila lani več kot sedem, leta 2017 pa skoraj enajstodstotna.

Slovenija je lani izvozila za 30,9 milijarde evrov, kar je 90 odstotkov več kot v kriznem letu 2009. Rast je bila visoka predvsem zadnji dve leti. Slovenija je izvozna država, torej obseg izvoza ni težava. Večje težave so pri strukturi slovenskega izvoza.

Slovenija več kot 80 odstotkov celotnega izvoza ustvari v državah EU, največ v Nemčiji. Od leta 2008 se je odvisnost od najpomembnejšega evropskega gospodarstva še nekoliko povečala; Slovenija je lani v Nemčijo izvozila 20,3 odstotka celotnega izvoza, pred desetimi leti pa poldrugo odstotno točko manj. Drugi in tretji najpomembnejši slovenski izvozni trg sta Italija in Hrvaška; v zahodno sosedo gre iz Slovenije 12,5 odstotka, v južno sosedo pa 8,1 odstotka celotnega izvoza.

Potencialno nevarnost za slovensko gospodarstvo predstavljata neustrezna struktura in nezadostna razpršenost izvoznih podjetij. Le 12 odstotkov vseh slovenskih podjetij je izvoznikov. »Slovenija je še vedno zelo odvisna od največjih izvoznikov, ki so pretežno velika podjetja. Izvoz je zelo koncentriran, pri čemer 50 največjih izvoznih podjetij oziroma 0,2 odstotka vseh izvoznikov ustvari 43 odstotkov celotne izvozne vrednosti,« ugotavlja vladni akcijski načrt za spodbujanje internacionalizacije *Mednarodni izzivi 2019–2020*.

Ta opozarja tudi na neravnovesje med izvozom blaga in storitev; izvoz blaga namreč predstavlja kar 80 odstotkov celotne vrednosti izvoza.

Dokument mednarodni izzivi opredeljuje vladne cilje in ukrepe na področju internacionalizacije, med njimi so podpora visokotehnološkim investicijam in izboljšanje umeščenosti slovenskih podjetij v globalnih verigah vrednosti. Preveč slovenskih podjetij je namreč prenziko v dobaviteljskih verigah, kar v slabših gospodarskih časih povečuje tveganje za izgubo posla. Cilji akcijskega načrta so denimo povečanje vrednosti izvoza za pet odstotkov vsako leto, povečanje deleža malih in srednjevelikih podjetij v skupnem izvozu za dve odstotni točki letno in povečanje dodane vrednosti na zaposlenega za pet odstotkov vsako leto.

Rast dodane vrednosti zaostaja za ciljem

Slovenske gospodarske družbe so povečale dodano vrednost na zaposlenega vsako leto od leta 2008, razen v letu 2009. V prvih letih krize je razlog temu predvsem v zniževanju števila zaposlenih. Slovensko gospodarstvo je namreč neto dodano vrednost, ki jo je ustvarjalo leta 2008, doseglo šele leta 2015. Leta 2017 so gospodarske družbe ustvarile 20,8 milijarde evrov neto dodane vrednosti, kar je 15 odstotkov več kot leta 2008. Rast dodane vrednosti se bo letos in v prihodnjih dveh letih umirjala, najbolj izrazito letos zaradi upočasnitve rasti v najpomembnejših trg-

vinskih partnericah, napoveduje Umar.

Kot rečeno, vladni dokument Mednarodni izzivi 2019–2020 cilja na petodstotno letno rast dodane vrednosti na zaposlenega, a je bila Slovenija v preteklih letih daleč od tega cilja. Dodana vrednost na zaposlenega v gospodarskih družbah je v zadnjih treh letih na letni ravni rasla med dvema in 2,5 odstotka. S takim tempom Slovenija do leta 2025 ne bi dosegla ciljnih 60.000 evrov dodane vrednosti na zaposlenega, ampak le okoli 54.000 evrov.

»Podjetja bodo morala pridobiti posle z večjo dodano vrednostjo, vlagati v razvoj, inovacije, nove materiale in tehnologije,« pravi Marjan Trobiš. Družba Boxmark Leather je bila v preteklosti odvisna zgolj od avtomobilske industrije, zdaj pa dobiva posle tudi v letalski: »Letalska industrija ima visoke standarde. Izpolnjevanje teh se vrača z večjo dodano vrednostjo. Za nas je glavna usmeritev, da vlagamo v nove tehnologije in procese, ki opravičujejo višjo ceno.« Na letalskem področju imajo 20-odstotno rast, s čimer tudi zmanjšujejo tveganja glede zmanjšanja naročil v avtomobilski industriji.

Težavo nižje dodane vrednosti je sicer treba reševati na ravni države. Vsako podjetje znotraj svojih možnosti optimira poslovni proces, vendar pa je omejeno z izdelki ali storitvami, ki jih ponuja. Cene izdelkov določa trg, posledično pa podjetje prilagaja pogojem, ki jih ima. Težko je pričakovati, da bo podjetje, ki zdaj ustvari, denimo, 30 tisoč evrov dodane vrednosti na zaposlenega, v nekaj letih dodano vrednost bistveno zvišalo. To se lahko zgodi le z opustitvijo obstoječe dejavnosti, kar pa bi lahko prineslo motnje v oskrbi z izdelki. Podjetja z nizko dodano vrednostjo so tudi del nujne infrastrukture v Sloveniji. Pekovska podjetja so najbolj izrazit primer podjetij, ki imajo in bodo imela podpovprečno dodano vrednost, a so nujna za nemoteno oskrbo Slovenije z živili.

Kako bi dodano vrednost dvignilo gradbeno podjetje?

Nizko dodano vrednost na zaposlenega ima tudi **gradbeništvo**, in sicer zgolj 29.000 evrov. »To je tudi razumljivo, saj **gradbeništvo** ni regulirano in s sorazmerno nizkimi ovirami za vstop. V **gradbeništvu** je izjemno malo avtomatizacije ali skoraj nič ter drugih digitalnih pristopov in načinov dela, zaradi katerih ostale panoge dosegajo višjo dodano vrednost. Posledično je tudi produktivnost nizka in celo pada,« pojasnjuje predsednik uprave Pomgrada Iztok Polanič. Ta dodaja, da imajo tudi v razvitejših državah podobno razmerje med povprečno dodano vrednostjo v gospodarstvu ter dodano vrednostjo v **gradbeništvu**.

Po njegovem bi si morali postaviti ambiciozne, a realno dosegljive cilje. V treh do petih letih bi morali v **gradbeništvu** doseči v povprečju vsaj 40.000 evrov dodane vrednosti na zaposlenega, kar bi pomenilo tudi nižji delež stroškov dela v dodani vrednosti, ki trenutno znaša več kot 70 odstotkov: »Prepričan pa sem, da bodo nekatere gradbene skupine zeleno povprečno dodano vrednost v višini 60.000 evrov na zaposlenega dosegle, če ne celo presegle.«

Murskosoboško gradbeno podjetje Pomgrad je leta 2017 ustvarilo 37.000 evrov dodane vrednosti na zaposlenega. Da bi dosegli 60.000 evrov, kot je cilj GZS, bi morali prihodke s 112 milijonov evrov dvigniti na 122 milijonov ob enakih stroških, pravi Polanič in ocenjuje, da pri stroških ni več veliko pros-

tora: »To je mogoče ob zavestni odločitvi in podpori države. Graditi model 60.000 evrov dodane vrednosti na zaposlenega po metodi najnižje cene nas žal do tega cilja ne bo pripeljalo.«

Tudi direktor Kolektorja CPG Kristjan Mugerli se strinja, da bi bila za **gradbeništvo** velik uspeh dodana vrednost na zaposlenega 45.000 evrov. Opozarja na razliko med inženiring podjetji, ki imajo malo zaposlenih in dela oddajajo podizvajalcem, ter gradbeno operativno, kot je njihovo podjetje, ki s kooperanti pokriva le viške del v konjunkturi: »Naše gradbeno podjetje ima največ svojega kadra in opreme, kar se zrcali v dodani vrednosti. Pri 700 zaposlenih in 100 milijonov evrov prometa ustvarjamo okoli 150.000 evrov prihodkov na zaposlenega. Inženiring podjetja pa imajo tri milijone evrov prihodkov na zaposlenega.« Ampak če bi šteli še podizvajalce, ki delajo na njihovih gradbiščih, bi se ta dodana vrednost na zaposlenega zmanjšala. Po njegovem mnenju je dodana vrednost na zaposlenega 60.000 evrov v **gradbeništvu** iluzija, razen če ne bi močno zrasle cene del.

Prihod novih dejavnosti

Ključni izziv zvišanja dodane vrednosti tako ne more biti (zgolj) dvig dodane vrednosti obstoječe industrije. Dvig dodane vrednosti v Sloveniji je zato mogoče doseči predvsem s prihodom ali razvojem dejavnosti, ki prinašajo višjo dodano vrednost. To pa je naloga države in ne obstoječega gospodarstva. Država pri tem ne sme poslabšati razmer poslovanja obstoječega gospodarstva. Kot že omenjeno, so tudi podjetja z nizko dodano vrednostjo pomembna za razvoj Slovenije.

Za začetek pa je potrebna temeljita analiza, zakaj imajo v Sloveniji dejavnosti z visoko dodano vrednostjo relativno skromno vlogo.

Da bi se Slovenija lahko prebila med bolj razvite države, bo treba prilagoditi splošno poslovno okolje. Davčna politika mora postati konkurenčna, predvsem pa predvidljiva. Zdjaj to ni, saj že zaradi negotove pokojninske reforme obstaja velika verjetnost novih davkov. Tudi slabo načrtovan proračun povečuje tveganje novih davčnih obremenitev. Bistveno je treba poenostaviti tudi administrativne predpise, administrativni postopki se bodo morali bistveno skrajšati, trajanje administrativnih postopkov mora biti predvidljivo.

Nespodbudno poslovno okolje za podjetja z višjo dodano vrednostjo izvira tudi iz obremenitve dela. Čeprav se pripravljajo spremembe dohodninske lestvice, pa so predvsem višje plače v Sloveniji še vedno nadpovprečno obremenjene. Predvsem pa je nespodbudno okolje. Tako je denimo nagrajevanje izrazito omejeno in podvrženo nizkim plačam. Pri višjih plačah je nagrajevanje močno omejeno.

Tudi večina podjetij, ki v Sloveniji ustvarjajo višjo dodano vrednost, je tu zgolj zato, ker imajo možnost relativno poceni pridobiti

strokovno usposobljeno delovno silo. Toda ta prednost, ki izvira iz zgodovinskih razmer, postopno usiha. Podjetja v Sloveniji pa so povsem nekonkurenčna, če njihova dejavnost zahteva, da iščejo strokovnjake na mednarodnih trgih.

Večja produktivnost za višje plače

Višja dodana vrednost ni pomembna za podjetje zgolj zato, da je bolj odporno na slabše gospodarske čase in da več zasluži, ampak omogoča tudi višje plače zaposlenim. Povprečna bruto plača je bila lani 1681,55 evra, neto pa 1092,74 evra. Bruto plača se je lani realno, torej upošteva zvišanje cen življenjskih stroškov, povišala za 1,7 odstotka, neto plača pa za 1,2 odstotka. Zvišanje mesečne plače je bilo opaznejše v zasebnem sektorju, kažejo podatki statističnega urada. »V zasebnem sektorju to povezujemo z ugodnimi poslovnimi rezultati podjetij in precejšnjim pomanjkanjem ustrezno usposobljenih delavcev,« pojasnjujejo na Umarju. Plače so bile medletno višje predvsem v dejavnosti, kjer najbolj primanjkuje delavcev, in sicer v **gradbeništvu**, predelovalnih dejavnostih in nekaterih tržnih storitvah. Kljub temu rast plač ni presegla rasti produktivnosti.

Na Umarju za letos napovedujejo 3,3-odstotno rast neto plače, prihodnje leto pa 3,5-odstotno. V zasebnem sektorju bo k rasti plač poleg pritiskov zaradi pomanjkanja delovne sile in rasti produktivnosti prispeval dvig minimalne plače. Zaradi večjih plačnih pritiskov skupna nominalna rast plač ne bo več zaostajala za rastjo produktivnosti.

Stroški dela so se lani v **gradbeništvu** v povprečju dvignili med sedem in deset odstotkov, ocenjuje Iztok Polanič. V Pomgradu je povprečna plača 1600 evrov in je cilj pri 2000 evrih po njegovem mnenju mogoče doseči: »Vendar zgolj ob predpostavki višje produktivnosti, ki

pa zahteva višjo stopnjo avtomatizacije gradbenih del, gre za serijske proizvode, ter predvsem drugačen način razmišljanja in pristopa k delu. Slednji se pa v gradbeni panogi ni prav veliko spremenil v zadnjih 50 letih.«

Da je za dvig plač nujna večja produktivnost, se strinja glavni ekonomist na GZS Bojan Ivanc. Njena rast bi morala doseči 4,8 odstotka letno, kar bi v primerjavi z obdobjem 2014–2018 predstavljalo za 2,1 odstotne točke hitrejšo rast. »Ob ustreznem dvigu produktivnosti se lahko povprečna bruto plača zviša za 370 evrov,« dodaja.

Prihodnost v znamenju razprav o plačah

Gospodarska združenja in sindikati so v preteklih tednih na mizo podali svoje predloge glede prihodnjih višin plač. GZS je, kot omenjeno, pripravila predlog socialnega sporazuma za prenovu plačnega sistema v gospodarstvu in rast plač. Šest sindikalnih central je pripravilo predlog nove kolektivne pogodbe za gospodarstvo. Sklenitev družbenega dogovora o rasti plač predlaga Združenje Manager.

GZS je sicer sindikalni predlog že označila za nerealna izhodišča. Sicer pa tudi med gospodarskimi združenji ni enotnega pogleda na prihodnjo plačno ureditev. Trobiš se zavzema za dialog socialnih partnerjev »s trezno glavo, ne pa z dopisom [gospodarske zbornice], ki ni vzdržen, in z določenimi elementi, ki so nas prezgodaj«.

Zgolj socialni dialog za zvišanje plač ne bo dovolj. Na zvišanje plač bi vplivali tudi ekonomska politika države in ukrepi podjetij, s katerimi bi aktivno reševali težave na področju izvoza in poskrbeli za zvišanje dodane vrednosti. Cilji so postavljeni, treba je še ukrepati. ●

Pred slovenskim gospodarstvom so postavljeni ambiciozni cilji glede doseganja dodane vrednosti na zaposlenega in višine plač zaposlenih. Vendar gospodarstvo v povprečju (za zdaj) ni na poti, da bi te cilje doseglo. Poleg tega se svetovno gospodarstvo ohlaja, kar zaradi vpetosti v mednarodne trgovinske tokove že čutijo tudi slovenska podjetja.

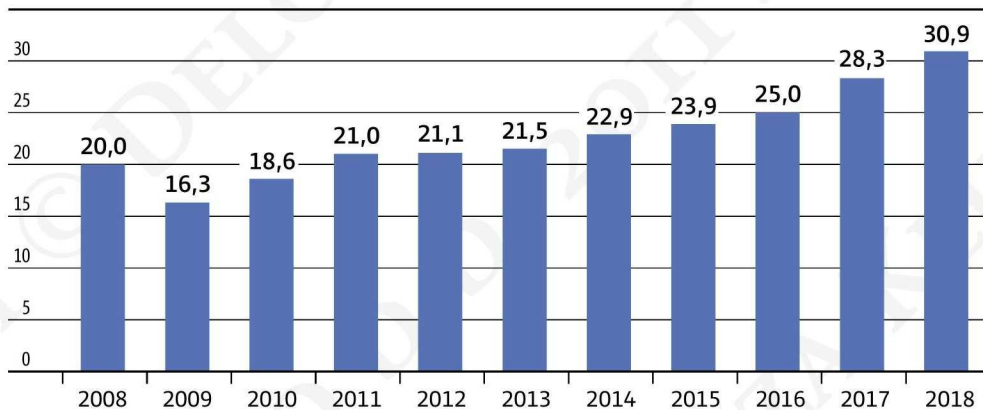
Marjan Trobiš, Boxmark Leather:

»Letalska industrija ima visoke standarde. Izpolnjevanje teh se vrača z večjo dodano vrednostjo. Za nas je glavna usmeritev, da vlagamo v nove tehnologije in procese, ki opravičujejo višjo ceno.«

Da je za dvig plač nujna večja produktivnost, se strinja glavni ekonomist na GZS Bojan Ivanc. Njena rast bi morala doseči 4,8 odstotka letno, kar bi v primerjavi z obdobjem 2014–2018 predstavljalo za 2,1 odstotne točke hitrejšo rast. »Ob ustreznem dvigu produktivnosti se lahko povprečna bruto plača zviša za 370 evrov,« dodaja.

Slovenski izvoz

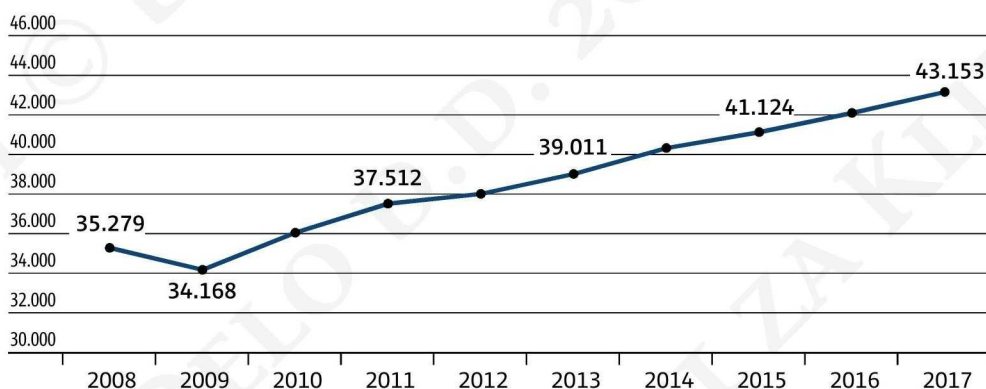
v milijardah evrov

DELO Vir: Surs

Dodana vrednost na zaposlenega

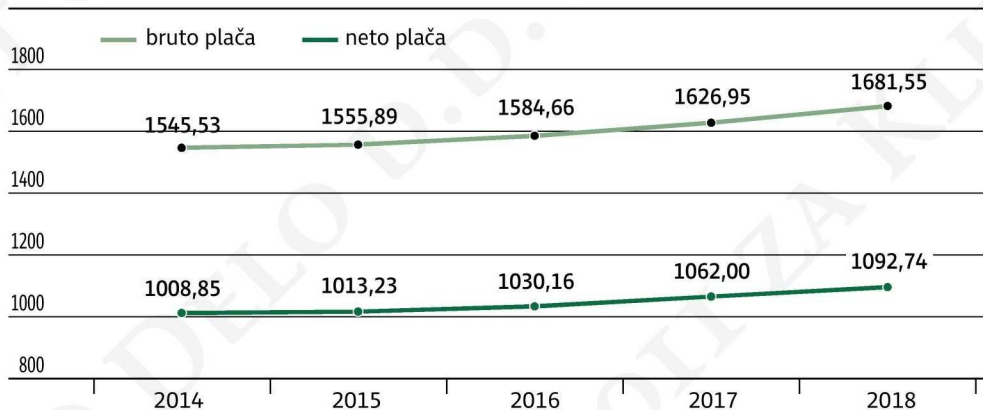
gospodarske družbe, v evrih

DELO Vir: Ajpes

Povprečna mesečna plača

v evrih

DELO Vir: Surs

Foto AFP

Sanja Verovnik
29.3.2019

Naselja hiš: nekoč dolgočasna, danes celo pametna

Andrej Petelinšek

■ Kvadrati

Strnjene stanovanjske soseske so bile že od nekdanj privlačne za bivanje različnih generacij, zato se ni čuditi, da ob vnovičnem nepremičninskem razcvetu cveti tudi gradnja naselij s hišami.

Po podatkih Statističnega urada RS se je pri nas povečal obseg gradnje stanovanjskih hiš. Kot pove Melita Petelin iz **Gradbeništva** Petelin in Inter nepremičnin, je danes večina novozgrajenih stanovanjskih hiš nizkoenergijskih.

"Nizkoenergijske hiše se med seboj razlikujejo glede na letno količino energije, ki jo hiša potrebuje za ogrevanje, razpon je od 15 do 60 kWh/m². Količina potrebne energije je odvisna od toplotne izoliranosti hiše, ki zajema toplotno izoliranost zunanjih zidov, strehe in gradbenih elementov, ki so v stiku s terenom, in od toplotne prevodnosti zunanjega stavbnega pohištva. Pri nizkoenergijskih hišah je danes pomembno, da so toplotno izolirane brez toplotnih mostov in imajo za vir ogrevanja toplotno črpalko, da imajo izvedeno prezračevanje z rekuperacijo, količina potrebne energije za ogrevanje pa ne presega 25 kWh/m²."

Naložba, ki se splača

Boris Sinovec iz podjetja Vivalavida je prepričan, da nakup hiše v urejeni soseski zagotavlja bivanje v predvidljivem in prijetnem okolju. "Ob zaključku gradnje soseske so cene višje kot na začetku gradnje, kar je za kupca dobrodošlo, saj se vrednost naložbe izboljša," opozarja Sinovec.

Korenite spremembe gradnje

Stanovanjska gradnja se je v zadnjih letih korenito spremenila, ugotavlja Boris Sinovec iz mariborskega podjetja Vivalavida. "Tudi klasična gradnja je veliko hitrejša, materiali so okolju prijaznejši in energetsko učinkovitejši. Materiali in tehnologije omogočajo, da imajo sodobni materiali daljšo dobo trajanja, prav tako pa jih je mogoče učinkovito reciklirati. Zaradi cen

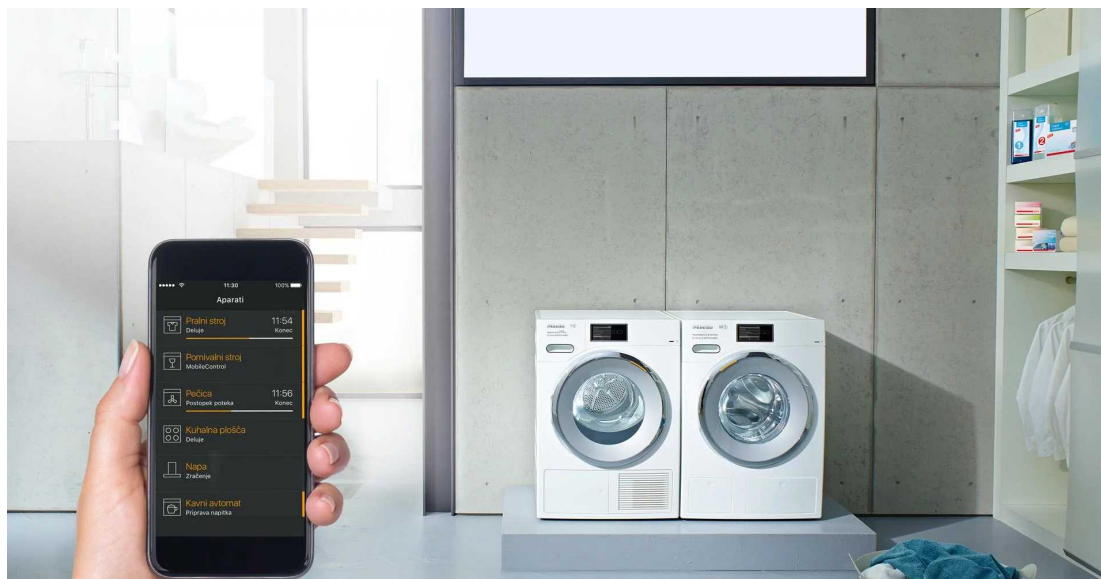
energentov je veliko pozornosti namenjene energetsko učinkoviti gradnji. Lep primer je temeljna plošča, ki temelji na ustrezno debelem sloju izolacije. Posredno se toplota akumulira v temeljni plošči in ne uhaja v tla. Pogosto je neopaženo, vendar klasičnih temeljev, kot smo jih poznali včasih, praktično ni več zaslediti," razmišlja sogovornik.

Pixabay Toplotna izolacija, ustrezna okna, pozicija hiše, oken in senčenja so postali standard že pri projektiranju zgradbe.

Pasivna hiša je danes standard

Čemu se danes pri projektiranju posveča največja pozornost? Sinovčev odgovor je, da so toplotna izolacija, ustrezna okna, pozicija hiše, oken in senčenja postali standard pri projektiranju. "Včasih je pasivna hiša predstavljala eksperiment, danes je standard in specifična letna potrebna energija za ogrevanje stavbe 15-25 kWh/m² ni več nič posebnega, je pogosta zahteva sodobnega kupca hiše. Seveda je vse podprto tudi z ustreznim ogrevanjem in hlajenjem. Večinoma je v sodobne zgradbe vgrajena toplotna črpalka."

Miele Sodobne hiše so opremljene s sodobno tehnologijo, pametne naprave na primer poskrbijo, da lahko preko telefona upravljamo gospodinske pripomočke, ogrevanje, prezračevanje ...

Pametni dom vpliva na udobje bivanja

Zaradi zrakotesne gradnje je naključno prezračevanje onemogočeno, za dovajanje svežega zraka skrbi prezračevalni sistem z rekuperacijo toplote in vlage, nadaljuje Boris Sinovec. "To pomeni, da izkoriščamo toploto notranjega zraka, ki ga odvajamo navzven, da z njo dogrevamo zunanji zrak, ki ga dovajamo v notranjost. Ohranjamo stalno svež zrak v prostoru in posledično bistveno izboljšano kakovost bivanja. Zagotavljamo manjšo porabo energije za ogrevanje ali ohlajanje doma." Hkrati z vsem tem pa sodobna gradnja prinaša še nekaj več - pametno tehnologijo, s katero se pod vašo streho postori marsikaj brez vaše prisotnosti oziroma ne da bi morali vse storiti sami. Sinovec meni, da je pametna inštalacija posledica novih tehnologij, ki nas obkrožajo. "Pametni dom je sistem, ki avtomatizira in skrbi za osnovne funkcije, ki vplivajo na udobje bivanja. Bistvene lastnosti pametne hiše so zagotavljanje energijske učinkovitosti, večja varnost, udobje in prijazen uporabniški vmesnik. Daljinsko upravljanje sistema s pametnim telefonom, tabličnim ali osebnim računalnikom omogoča uporabniku več svobode ..."

Značilnost nove arhitekture je globalnost

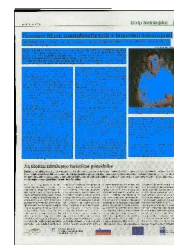
Strokovnjakinja za prenovu starih stavb Živa Deu, doktorica arhitekturnih znanosti, ima na sodobno gradnjo bolj kritičen pogled. Prepričana je, da je osnovna značilnost nove arhitekture globalnost. Kot pojasni, se splošne smernice novega in sodobnega, vključno z uporabo novih materialov, ne prilagodijo prostoru gradnje. Se pravi, po njenih besedah, se ne prilagodijo obliki zemljišča, podnebnim razmeram, načinu življenja, razviti kulturi in ne upoštevajo vrednot tradicije. Novogradnje so se močno oddaljile od gradnje, ki je s stoletnim razvojem zaznamovala slovenski prostor, prav zaradi nedomišljene in prostoru neprilagodene oblike ter uporabe velikega števila novih gradiv. "Mnoga od teh gradiv so

že pokazala slabo prilagodljivost okolju. Poleg tega je veliko število teh gradiv okolju neprijazno, mnoga pa so celo škodljiva zdravju. Seveda je za oceno kakovosti potreben čas, ta najboljši merilec kakovosti. Avtohtoni materiali, ki so jih stoletja uporabljali naši predniki, so svojo vzdržljivost že dokazali. Recimo, nekatere slovenske lesene konstrukcije so starejše od pol tisočletja, le pravilno morajo biti zgrajene in vzdrževane," je prepričana sogovornica.

Dva tipa kupcev

Tako kot so danes povsem drugačne hiše in njihove značilnosti, se razlikujejo od želja iz preteklosti tudi zahteve stanovalcev oziroma kupcev hiš. Boris Sinovec sodobnega kupca opiše kot racionalnega, premišljenega in ustrezno informiranega. "Zaznavamo dva tipa kupcev. En tip so mlajše družine, ki se ukvarjajo s stanovanjskim vprašanjem. Ker so v aktivni fazi življenja, jim je lokacija pomembna. Bližina vrtca, šole in javnega prevoza - vse naštetu zaradi otrok in logistike, povezane s šolskimi obveznostmi. Tudi delovne navade pogojujejo nakup nepremičnine. Mnogim je pomemben dodaten kabinet, delo od doma je vse pogostejše. Na nakup nepremičnine pogosto gledajo kot na naložbo. Razmišljajo, da bodo po določenem času nepremičnino prodali, menjali za večjo ali se preselili zaradi narave dela. Tukaj je pomembno, da je nepremičnina likvidna, da bo tudi čez nekaj let ohranjala in povečevala vrednost. Zato mora biti zgrajena po najvišjih standardih, energetske učinkovita in na dobri lokaciji - bližina avtoceste in druga infrastruktura."

Drugi tip kupcev so po besedah Sinovca ljudje v poznih srednjih letih, ki iščejo racionalnejšo rešitev. "Otroci so se odselili, prostora v obstoječi nepremičnini je preveč. Nepremičnino prepustijo mlajšim ali jo prodajo, zase pa poiščejo takšno, ki ustreza novemu načinu življenja. Nižji strošek bivanja je na prvem mestu, lokacija in bližina infrastrukture sta zelo pomembni."

Danimir Mazi, osemdesetletnik z bogatimi izkušnjami

Kot direktor je takratno Gradišče popeljal do enega vodilnih podjetij na Notranjskem – Po upokojitvi je našel čas za rekreacijo, dobrodelnost in podporo kulturi

Rakovčan Danimir Mazi - le kdo ga ne pozna. Sinonim uspešnega direktorja iz zlatih časov notranjskega **gradbeništva**, človek s prirojenim smislom za vodenje, delo z ljudmi in podjetniškim čutom. Gradil je podjetje in podjetje je izoblikovalo njega. Dvajsetleten se je zaposlil v cerkniškem Gradišču in kmalu postal njegov direktor. Ko se je leta 2002 upokojil, je bil direktor z najdaljšim stažem v državi, podjetje pa je slovelo kot stabilna, dobičkonosna in v razvoj usmerjena družba. V 40 letih plača delavcem ni zamujala niti en dan, podjetje ni imelo niti en dan blokiranega žiro računa, vsa leta Mazijevega direktorovanja pa družba niti enkrat ni beležila izgube. Obiskali smo ga v začetku marca, ko je dopolnil 80 let.

V zadnjih letih se je z Gradiščem kot tudi večino slovenskega gradbenega sektorja dogajalo marsikaj. Stečaji, izgube, izkoriščanje delavcev za nizko plačilo ali celo neplačila ... Ga je stečaj Gradišča kaj zbolelo? »Ni me bolelo, svoje delo sem opravil z uspehom in zadovoljstvom, pot gre naprej,« odgovarja, o ciljih in načinih vodenja sodobnih podjetnikov pa meni, da je poslovna politika lastnikov, v čem vidijo svoj interes. »V zadnjih letih so podjetja, ki se ukvarjajo z inženiringom, imela težave, tudi taka, ki so imela organizacijo dobro zastavljeno.«

Leta 1959, ko se je takrat dvajsetletni Danimir Mazi zaposlil v cerkniškem gradbenem podjetju, je bil daleč naokoli edini, ki je imel ustrezno izobrazbo, končano srednjo gradbeno šolo. V tistih časih je politika igrala veliko vlogo pri imenovanju vodilnih delavcev, Maziju so kmalu predlagali, naj prevzame vodenje Gradišča. Sprejel je izziv in podjetje popeljal do enega vodilnih na Notranjskem. Pod njegovim vodstvom so se v tedanji cerkniški občini gradili vsi pomembni infrastrukturni in stanovanjski objekti, vodil je obnovo proizvodne hale podjetja Brest in gradnjo osnovnih šol v Cerknici, Starem trgu in na Rakeku, zdravstvenega doma v Starem trgu, Kovinoplastike Lož, GG-ja in LIV-a Postojna, Lika Vrhnika, Rika Ribnica, trgovskih objektov v Novem gradu, Umagu in Puli, objektov v Čabru in stanovanj v Cerknici, Starem trgu, Borovnici in Ribnici.

Koncem šestdesetih let, ko je gospodarska pobuda pod vplivom idej Staneta Kavčiča doživljala razcvet, je Gradišče delovanje razširilo prek meja občine, deloma na Primorsko, kjer so zaradi milih zim dejavnost opravljali tudi, ko to na domačem terenu ni bilo možno, deloma proti razviti notranjosti, kar je omogočalo večje zaslužke. Direktorju Maziju je zaradi pretanjenega občutka za posel, spoštljivega ravnanja z zaposlenimi in korektnih odnosov s politiko uspelo podjetje obvarovati pred vsemi političnimi posegi, ki se jim druga niso izognila. Razdružitev, tedaj so jih imenovali tozdiranje, in spojitve so bile usodne za marsikatero podjetje, Gradišču pa se je uspelo zaradi modrega vodenja temu izogniti.

V najboljših časih je podjetje zaposlovalo okrog 300 delavcev, Mazi je posebej ponosen na to, da se je posla v vseh letih izučilo okrog 500 vajencev. V sedemdesetih letih so začeli z uvajanjem novih dejavnosti, ki so povečale nizko dodano vrednost, značilno za gradbeni sektor, podjetju pa izboljšale rentabilnost. Strojni ometi, novost, ki so jo uvozili iz Avstrije, so bili hit vse do začetka devetdesetih let, Gradišče pa je postalo tudi prvo slovensko gradbeno podjetje, v okviru katerega so odprli samostojno tehnično trgovino z gradbenim materialom. Kriza gospodarstva, deloma posledica osamosvojitve Slovenije, pa tudi v devetdesetih letih Gradišča ni prizadela. Mazijevo Gradišče je v regiji obnovilo veliko sakralnih objektov, cerkva in kapel, sam pa je zaključil mandat

in se upokojil leta 2002 po 40 letih uspešnega vodenja cerkniškega gradbinca ter ga predal naslednikom v izvrstni kondiciji.

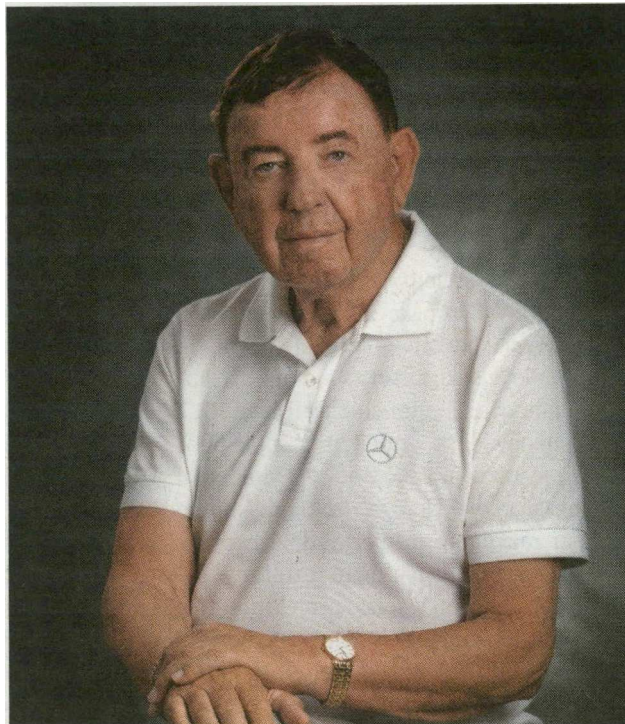
Po upokojitvi aktiven v družbenem življenju

Upokojitev je bila trenutek v Mazijevem življenju, ko je del časa lahko namenil tudi drugim dejavnostim, rekreaciji, dobrodelnosti in podpori kulture v najširšem smislu. Postal je predsednik društva kulturnikov Notranjske, združenih okoli galerije Krpan v Cerknici. »V galeriji sem sodeloval deset let, po upokojitvi tudi kot predsednik Društva notranjskih kulturnikov Krpan. Naredili smo premike v razvoju društva, vanj niso bili vključeni le akademski slikarji, temveč tudi amaterji in ljubiteljski slikarji, povečalo se je število tistih, ki jih to področje zanima.« Vodenje galerije je prepustil Lizi Vipotnik, galerija Krpan pa je postala prepoznavna v lokalnem in širšem okolju.

Danimir Mazi je bil aktiven tudi na področju dobrodelnosti, je ustanovni član Lions kluba Postojna. Klub deluje že več kot 20 let in v tem času so izvedli vrsto akcij, predvsem za slabovidne in invalidne otroke, odmevna je tudi pobuda za sistemsko ureditev področja zgodnje obravnave slepih in slabovidnih predšolskih otrok.

Danimir Mazi, Notranjec, Rakovčan, če hočete, je v **gradbeništvu** v regiji in širši domovini pustil pomemben pečat. Na vprašanje, kako ocenjuje zunanjo podobo največjega mesta v občini, ne more povsem zatrei strokovnega pogleda in izkušenj; cerkniškim županom je v preteklosti predlagal ureditev naselja vzdolž glavne ceste, zasaditev dreves, obnovo fasad, po njegovem mnenju bi tudi gradnja obvoznice ob pravi volji odločevalcev in izpolnjevanju drugih pogojev stekla relativno hitro. Da bi se kraji v cerkniški občini še bolje povezali, odprli svetu in nudili tistim, ki si pridejo ogledat ta lepi košček Slovenije celostno doživeti in odličen vtis. • Jelka Lekše

Danimir Mazi je bil po sklepu Sekretariata za informacije in tisk leta 1966 imenovan za odgovornega urednika časopisa Glas Notranjske, ki je izhajal v nakladi 3.000 izvodov na območju tedanje občine Cerknica. Izdajatelj lista je bil občinski odbor SZDL Cerknica.

»Ni me bolelo, svoje delo sem opravil z uspehom in zadovoljstvom, pot gre naprej.« Danimir Mazi odgovarja na vprašanje, če ga je kaj zbolel stečaj Gradišča, ki ga je vodil 40 let.

Njeni kovčki so vedno pripravljeni

Milka Bizovičar

29. marec 2019

Strah ni pravi razlog, da ne sprejmeš izziva, je prepričana Maja Golubovič Foto osebni arhiv, Andrej Križ

Maja Golubovič je 35-letna inženirka **gradbeništva**, ena od desetih finalistk lanskega natečaja za inženirko leta.

V Pomgradu je odgovorna vodja del, trenutno na gradbišču blizu Stockholma, kjer vodi izgradnjo 14,5

milijona evrov vrednega večstanovanjskega objekta.

Koliko časa ste na službenih poteh?

Delam pretežno na terenu. Pogosto je gradbišče oddaljeno toliko, da se ni smiselno vsak dan vračati domov; večinoma sem se vračala ob koncih tedna. Službene poti so povezane tudi z usklajevanjem dela v podjetju, sestanki z investitorji in izvajalci, izobraževanji ... Med pripravami in načrtovanjem projekta je poti več kot kasneje med delom. Tako je bilo tudi pri projektu na Švedskem. Ko smo zaključevali delo na prejšnjem gradbišču v Ljubljani, so se začele pogostejše poti tako na sedež podjetja v Mursko Soboto kot tudi na Švedsko. Zdaj, ko je delo na gradbišču v polnem teku, sem večino časa tam in potujem samo enkrat na šest tednov, ko se za teden dni vračam domov.

Ali razumete ljudi, ki zavračajo zaposlitve samo zato, ker bi morali

delati na terenu?

Ljudje smo si različni, menim pa, da je vedno dobro, da se premaknemo iz znanega okolja, morda iz cone udobja, in

Svojemu šefu sem dejala, da so moji kovčki vedno pripravljeni. No, takrat nisem pričakovala, da jih bom potrebovala za delo na Švedskem.

sprejmemo tudi drugačne izzive. Če okoliščine dopuščajo, je dobro, da greš tudi na teren. Moje delo na Švedskem bo trajalo okvirno leto in pol. Na začetku se je zdelo dolgo, pa je minilo, kot bi trenil, in mi prineslo neprecenljivo izkušnjo.

Vsaka nova izkušnja prinaša mešane občutke, projekta se veseliš in se ga bojiš. Vsak se mora odločiti glede na svoje preference, vendar če željo, da bi nekaj storil (na primer, šel v tujino), ustavlja zgolj strah, to ni pravi razlog, da izziva ne sprejmeš. Vedno je dobro poskusiti tudi kaj, česar še nisi, saj šele takrat vidiš, ali ti ustreza, ali ne. Mislim pa, da kakšno leto od doma, razen v izjemnih življenjskih okoliščinah, zmore vsak in ga tudi priporočam, saj spreminja pogled na svet.

Kaj vam je na službenih poteh všeč in zaradi česa so naporne?

Vsakodnevna vožnja z avtomobilom mi je napornejša kot to, da stanujem v kraju, kjer je gradbišče. S tem tudi

bolje izkoristim službeni in zasebni čas. Daljše poti z letalom pri mojem zadnjem projektu sprejemam kot del paketa in so zanimive. Skoraj vedno presedam na drugem letališču, čakanje izkoristim za reševanje službenih problemov, odgovorim na telefonske klice in elektronsko pošto. Na letu do Ljubljane pa že praviloma srečam koga, ki ga poznam. Nikoli ni dolgčas, je naporno, ampak dinamično.

To je moja prva delovna izkušnja v tujini, zato ne morem govoriti na splošno. Gotovo pa je težje že zaradi jezikovnih in zakonodajnih razlik. Od vsem delu, ki ga vedno preganjajo kratki roki, se je treba ukvarjati še z več neznankami, ki jim brez pomoči lokalnih partnerjev niti ne moreš priti do dna.

Kaj ste se naučili na terenu?

V prvi vrsti me je delo na terenu naučilo, da je odvisno od tebe, kako kakovostno življenje si ustvariš. Morda imam srečo, da me veselijo stvari, ki jih lahko počneš

kjerkoli. Rada tečem, kolesarim, raziskujem nove kraje, hodim v hribe, berem ... Vse to sem do zdaj lahko počela na vsakem od svojih terenov. Svoj čar je imelo tako dveletno življenje v Kopru kot tudi štiri leta terena v Ljubljani.

Ko ste na terenu v tujini, je življenje verjetno precej drugačno ... Kaj v tujini delate za konec edna, ko niste na gradbišču?

Glavna razlika in istočasno najtežji del je, da si ločen od družine in prijateljev. Nekoliko to rešijo komunikacijska sredstva. To je zoprni del terena, poleg tega, da gre sezona na domačem vrtu in v hribih mimo. S sodelavci stanujemo skupaj in se odlično razumemo, kar pomeni, da nikoli nismo sami. Nynäshamn je manjše obmorsko mesto, kjer se ne dogaja prav veliko. Ob vseh službenih obveznostih pa mi v prostem dnevu v tednu še najbolj

ustreza miren dan s tekom, knjigo ali kakšnim dobrim filmom.

Aktualno Sreda, 27. Marec 2019

Svetovni gradbeni forum

2019

Dva tedna pred začetkom **Svetovnega gradbenega foruma**, ki bo v organizaciji **Inženirske zbornice Slovenije**, Fakultete za **gradbeništvo** in geodezijo Univerze v Ljubljani in Svetovne zveze inženirskih organizacij od 8. do 11. aprila potekal v Cankarjevem domu v Ljubljani, sta predsednik **IZS** mag. Črtomir Remec ter dekan Fakultete za **gradbeništvo** in geodezijo prof. dr. Matjaž Mikoš predstavila pomen foruma za Slovenijo in spregovorila o novostih in trendih v **gradbeništvu**.

mag. Črtomir Remec in prof. dr. Matjaž Mikoš

Prijavljenih že 600 udeležencev iz 42 držav

»Na **Inženirski zbornici** smo veseli in ponosni, da so nam zaupali organizacijo **Svetovnega gradbenega foruma** 2019. To je še ena potrditev za to, da imamo po 22 letih delovanja veliko mednarodno veljavo. Prepričan sem, da majhne države, kot je Slovenija, še bolj potrebujejo zunanje zglede in primerjave, da smo kot panoga lahko konkurenčni in kot posamezniki celo vodilni. **Svetovni gradbeni forum** je zato

predvsem velika priložnost za domačo stroko. Trenutno imamo že več kot 600 prijavljenih udeležencev iz 42 različnih držav,« je o **Svetovnem gradbenem forumu** povedal predsednik **Inženirske zbornice** mag. Črtomir Remec.

»**Gradbeništvo** je gotovo najbolj tradicionalna gospodarska panoga, ki pa doživlja v zadnjem obdobju veliko sprememb z novimi tehnologijami in menedžmentom. Glede na pričakovano rast svetovnega prebivalstva bo nujno bistveno spremeniti standarde gradnje, pa tudi zmanjšati porabo gradbenih materialov in energije, sicer ne bo možno že v kratkem zagotoviti dovolj virov,« je med drugim omenil mag. Remec.

100 let inženirske zbornice in 100 let Univerze v Ljubljani

Gradbeništvo ima v Sloveniji dolgo tradicijo, v letošnjem letu pa praznuje dve pomembni obletnici – stoletnico Ljubljanske **inženirske zbornice**, predhodnice **Inženirske zbornice Slovenije**, in 100-letnico Univerze v Ljubljani. »Osnovna vloga in pomen zbornice se v stotih letih nista bistveno spremenila. Če pa pogledamo teme in napovedane prispevke na prihajajočem **Svetovnem gradbenem forumu**, sta se bistveno spremenili organizacija in tehnologija gradnje. O tem bo govorila tudi priložnostna razstava ob 100. obletnici Ljubljanske **inženirske zbornice**, ki bo v času trajanja **Svetovnega gradbenega foruma** aprila postavljena v preddverju Cankarjevega doma,« je ob častitljivi obletnici povedal mag. Črtomir Remec.

»Ob **Svetovnem gradbenem forumu** kot glavnem strokovnem poklonu stoletnici ustanovitve Univerze v Ljubljani in Tehniške fakultete kot naše predhodnice, bomo 12. septembra na Fakulteti za **gradbeništvo** in geodezijo pripravili lastno slavnostno akademijo, drugače pa nameravamo stoletnico preživeti delovno. Tako prenavljamo študijski program **Gradbeništvo**, ki naj bi postal enoviti magistrski študij druge stopnje,« je okroglo obletnico komentiral prof. dr. Matjaž Mikoš.

Odpornost stavb in infrastrukture

Rdeča nit foruma, ki bo potekal pod častnim pokroviteljstvom predsednika Republike Slovenije Boruta Pahorja in Organizacije združenih narodov za izobraževanje, znanost in kulturo (UNESCO), je »Odpornost stavb in infrastrukture«.

Delovni program foruma je razdeljen na šest tematskih sklopov, in sicer:

- energija v 21. stoletju - učinkovitost rabe virov v grajenem okolju,
- **gradbeništvo** 4.0 in napredno konstrukcijsko **inženirstvo**,

-
- kulturna dediščina v digitalnem svetu,
 - obvladovanje in upravljanje tveganj naravnih nesreč za vzpostavitev odpornejše skupnosti,
 - večanju zmogljivosti družbe na področju inženirstva,
 - digitalno **inženirstvo** grajenega okolja - upravljanje z nepremičninami in premoženjem, integralno informacijsko modeliranje stavb.

Po **Svetovnem gradbenem forumu** bo izšla tudi Ljubljanska deklaracija z vizijo razvoja gradbenega sektorja do 2030.

Več o forumu na: <https://www.wcf2019.org/>